

ΔΗΜΩΔΕΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΝ.

Ἡ Ξενιτεία.

Διώξαί με, μάννα μ', διώξαί με μὲ ξύλας μὲ λιθάριαι,
 Νὰ πάω κ' ἐγὼ σ' ταῖς ἐρημίαις πᾶ πάν τὰ χελιδόνια
 Τὰ χελιδόνια ν' ἀρχωνται κ' ἐγὼ μοί νὰ πηγαίνω.
 Θ' ἀρθῆ καιρὸς νὰ πικραθῆς, θ' ἀρθῆ καιρὸς νὰ κλάψῃς.

“ — Παρακαλῶ σε, ξενιτεῖα, κ' προσκυνῶ σε πόλυ,
 „ Αὐτὸν τὸν υἱὸν πᾶ σ' ἔσειλα καλὰ νὰ τὸν φυλάξῃς,
 „ Νὰ μὴν τὸν δώσῃς ἀρρώστια, νὰ μὴν ἰδῇ ἀδένεια.
 „ Ἡ ἀρρώστια θέλει σράματα, θέλει προσκεφαλάδες,
 „ Θέλει μαννέλας γόνατα, θέλει πατρὸς ἀγκάλας,
 „ Θέλει ἀδερφάκια ἡγαρδιακὰ νὰ σρώνῃν νὰ ζεσρώνῃν,
 „ Θέλει νερὸ π' τὸν τόπο τε, κ' μῆλο π' τὴ μηλιά τε. „

Θά σκάσῃ τ' ἀχειλάκι σε ῥωτῶντας τὲς διαβάτας :

“ — Διαβάτας πᾶ διαβαίνετε αὐτᾶ ὅπῃ περιᾶτε,
 „ Μὴν εἶδετε τὸν υἱόκα μὲ, τὰ φύλλα τῆς καρδιάς μὲ;
 “ — Γιὰ πὸς μας τὰ σελῆπια, σελῆπια τᾶ κορμιῶ τε. „
 “ — Ἦτον ψυλὸς οἶόν τὸ βεργί, λιγνὸς οἶόν τὸ καλάμι,
 „ Ἦτον φεγγαροπρῶσσωπος, ἦτον καγγελοφρεύδης,
 „ Φορᾶσε κ' στὸ χέρι τε μαλαματένια βῆλα. „
 “ — Εψῆς προψῆς τὸν εἶδαμε σ' τὴν μέσ' ἀπὸ ἴαν κάμπο,
 „ Μαῦρα πελιά τὸν ἔτρωγαν, ἄσπρα τὸν τριγυρίζαν,
 „ Κ' ἓνα πελί (καλὸ πελί) δὲν τρώγει μὸν τὸν κλάει.
 “ — Φάγε καὶ σὺ πελάκι μὲ ἀπ' ἀνδρειωμένε πλάταις,
 „ Νὰ κάμῃς πήχη τὸ φτερὸ καὶ δυὸ πήχαις κονδύλια. |
 „ Ὅλοι, πελιά μὲ, φᾶτέ με κ' ὄλον κατάλυτέ με,
 „ Ἀφῆτε μὸν τὴν πλάτη μὲ καὶ τὸ δεξιὸν χέρι,
 „ Νὰ γράψω τρεῖς γράμματα πικρὰ φαρμακωμένα,
 „ Νὰ σείλω ἴνα τῆς μάννας μὲ, τ' αἶλο τῆς ἀδελφῆς μὲ,
 „ Τὸ τρίτο τ' πικρότερο νὰ σείλω τῆς καλῆς μὲ,
 „ Νὰ τ' ἀναγνῶν ἢ μάννα μὲ, νὰ κλαίῃ ἢ ἀδελφῆ μὲ,
 „ Νὰ τ' ἀναγνῶν ἢ ἀδελφῆ, νὰ κλαίῃ ἢ καλή μὲ,
 „ Νὰ τ' ἀναγνῶν ἢ καλή, νὰ κλαίῃ ὁ κόσμος ὅλος.

ΑΘΗΝΑ,

ΗΤΟΙ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
 ΚΑΙ ΠΡΟΤΕ
 ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ.

Λειβ. 2.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1831.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ.

Περὶ Δωριδος

Εἶναι τόσα πολλὰ τὰ ἀναφερόμενα περὶ τῆς θέσεως τῆς Δωριδος εἰς τὰς παλαιὰς συγγραφαίς, ὥστε εἰάν τις θελήσῃ νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ λεγόμενα ταῦτα εἰς τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ὀλίγα ἴχνη ἀμφιβολίας ἠμποροῦν νὰ τῷ μείνῃν κατὰ τὴν γνώμην μὲ.

Ὁ Ἡρόδοτος διηγούμενος τὴν εἰς τὰ ἐντὸς Θερμοπυλῶν εἴσοδον τῶν Περσῶν λέγει, ὅτι οἱ Πέρσαι ἐμβῆκαν ἀπὸ τὴν Τραχινίαν εἰς τὴν Δωρίδα, τῆς ὁποίας πρὸθεν σενὸς περὶ τῆς τριάντα σταδίων φθάνει εἰς αὐτὴν, καὶ εὐρίσκειται μεταξύ Μηλιέων καὶ Φωκέων, ὀνομαζομένη τὸ πάλαι Δρυπνή.

Ὁ Στράβων ὁμοίως γράφει ὡς Γεωγράφος μὲ περισσοτέρην ἀκρίβειαν, ὅχι μόνον προσδιορίζει τὴν θέσιν αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας, ἀλλὰ διαγράφει καὶ τὰ ὄριά της, σημεῖοι καὶ τὰ ὀνόματα τῆς Τετραπόλεως τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς, καὶ τὰ ἔθνη, μὲ τὰ ὁποῖα ἐγεινίαζε. Περιγράφων φερέειπαι τὰ πλευρὰ τῆς Παρνασσῆ λέγει ὅτι εἰς τὸ δυτικὸν ἐκατοικῶσαν οἱ Λοκροὶ οἱ Ὀζόλαι καὶ τινες τῶν Δωριέων, καὶ οἱ Λιτωλοὶ κατὰ τὸ μέρος τῆς Λιτωλικῆς ὄρας Κόρακος, εἰς δὲ τὸ πρὸς ἀνατολὰς οἱ Φωκεῖς καὶ Δωριεῖς οἱ περισσότεροι, ἔχοντες τὴν Τετράπολιν παρακειμένην τρόπου τινὰ εἰς τὴν Παρνασσόν, κλίνουσαν ὁμοίως περισσότερον πρὸς τὰ ἀνατολικά μέρη. Καὶ πάλιν περιγράφων τὴν Λοκρίδα λέγει: “ Χωρίζει δ' αὐτὲς (τὴς Ὀζόλας Λοκρῆς) ἀπὸ τῶν Ὀπικτιῶν καὶ τῶν Ἐπικνημιδίων ὁ Παρνασσὸς τεθειμένος μεταξύ, καὶ ἡ Τετράπολις τῶν Δωριέων. „ καὶ ἀλλοῦ ὁμοίως

H

λων περὶ αὐτῶν τῶν ἰδίων λέγει: „ Αὐτοὶ λοιπὸν εἶναι οἱ Δωριεῖς οἱ κατεκλήσαντες τὴν Τετραπόλιν, ἢ ποία, λέγουσιν, ἦτον ἡ μητρόπολις τῶν Δωριέων. Εἶχοι δὲ τὰς ἐξῆς πόλεις, Ἐριεὸν, Βοῖον, Πίνδον καὶ Κυτίνιον. Εἶναί ὅμως ὑψηλότερα ἢ Πίνδος ἀπὸ τὸν Ἐριεὸν, καὶ περὶ πλεῖστον τῆς ὁμώνυμος ποταμοῦ, ὅστις χύνεται εἰς τὸν Κηφισσοῦν ἔχει μακρὰν ἀπὸ τὴν Λίλαμαν. Αὐτὴν δὲ τὴν Πίνδον ὀνομάζουσι καὶ Ἀκύφαντα. „ Καὶ περὶ τῶν ἕρῶν ἀναφέρων λέγει: „ Ἀπὸ δὲ τῶν Θερμοπυλῶν παραλλήλως μὲ τὰ Μακεδονικὰ ἔρη ἐκτείνονται τὰ Οἰλῶα καὶ Λίτωλικά συναπτόμενα μὲ τὰς Δωριεῖς καὶ τὸν Παρνασσόν. „

Ἀπὸ ὅλα ταῦτα τὰ ἀναφερόμενα εὐκόλως νομίζω, ἠμποροῦμεν νὰ διακρίνωμεν τὴν θέσιν τῆς Δωριδος, εἶναι ὅμως ἀνάγκη προσηθμένως νὰ περιγράψωμεν τὴν περιφέρειαν τῆ Παρνασσῆ κατὰ τὴν ἐνεσῶσαν κατάστασιν, διὰ νὰ ἔχωμεν ἀσφαλῆ ἔδηγόν εἰς τῆς ἐπαρχίας ταύτης τὴν διασάφην.

Ὁ Παρνασσὸς ἔχει δύο κορυφάς, ἡ μᾶλλον φαίνεται διηρημένως εἰς δύο ἔχων κεκλιμένον τὸ ὕψος τα περὶ τὸ μέρος τῆς Ἀμπλιανῆς. Τὸ ἀπὸ τὰς Δελφῶν μέχρι Γραβιάς καὶ Ἀμπλιανῆς μέρος ὀνομάζεται Λιάκαρα, ὄνομα, τὸ ὅποιον ἔδωκαν οἱ νεώτεροι Γεωγράφοι εἰς ὅλον τὸν Παρνασσόν, τὸ δ' ἐκείθεν μέχρι Ποταμιάς Λιδωρικῆς ὀνομάζεται Γκιῖνα ἢ πάλιν τῶν Δελφῶν εὐρίσκεται εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆ Παρνασσῆ, κλίνουσα ὅμως πρὸς τὸ νότιον. Αἱ κορυφαὶ Δαύλεια, Βελίτσα καὶ Δαδὶ καὶ ἄλλαι ἕως τὸ χάσμι Γραβιάς εἶναι εἰς τὰς πρόποδας τῆς καθ' αὐτὸ ἀνατολικῆς πλευρῆς. Εἰς τὸ ἀνατολικοβορειὸν εὐρίσκονται τὰ χωρία Κασέλλι, Κοκκιβίσα καὶ ἄλλα μέχρι τῆ Μαυρολιθαρῆ καὶ Κασριώτισσας. Ἐκείθεν ἀρχινῶν τὸ βορειὸν πλευρὸν, ὅπου χωρίζεται ἡ Παρνασσὸς ἀπὸ τὰς ἐκ Καταδόθρας καὶ Μακρυκαμπῆ καταβαίνοντας βύσσας, τὰς συκρητῆντας τὸν Μόρον ποταμὸν. Ἡ δὲ ποταμιά τῆ Λιδωρικῆ εἶναι εἰς τὸ ἐσπέριον πλευρὸν ἕως τὰς πόλεις Λιδωρικῆ καὶ Μαλαδρινῶν, ἀπὸ ὅποιων κλίνειν πρὸς τὸ δυτικινότειον, καὶ τελευταῖον εἰς τὸ νότιον πλευρὸν εὐρίσκεται ἡ πόλις Σάλωνος, τὰ χωρία Ἀγριαθημῶν, Πέντε Ὀρη, καὶ λοιπὰ παρατενόμενα ἕως τὸ παράλιον τὰ Κορινθιακῆ κόλπον.

Ἀπὸ τὴν ἐκφρασιν τῆ Ἡροδοτῆ φαίνεται, ὅτι Δωρις ὀνομάζετο ἢ πρὸς βορρῶν ἐσχατιὰ τῆ Φωκικῆ πεδίο, τὸ ὅποιον ὀνομάζεται σήμερον Κῆμπος Γραβιάς, καὶ ὁ Στράβων λέγων, ὅτι εἰς τὸ πρὸς ἀνατολῆς πλευρὸν τῆ Παρνασσῆ κατεκῆσαν οἱ Φωκεῖς, καὶ Δωριεῖς οἱ περισσώτεροι ἔχοντες τὴν Τετραπόλιν παρακειμένην τρόπον τινὰ εἰς τὸν Παρνασσόν, κλίνουσαν ὅμως περισσώτερον πρὸς τὸ ἀνατολικόν, φανερῶναι καθάρα, ὅτι ἡ Δωρις ἀρχινῶσεν ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου περὶ ὁ βύσας, ὅστις καταβαίνει ἀ-

πὸ τὴν Ἀμπλιανῆν, καὶ παραρρέων εἰς τὸ χάσμι Γραβιάς, χύνεται εἰς τὸν Κηφισσοῦν, ἐπλατύνετο μέχρι τῆς σειρῆς τῆς Οἴτης πρὸς τὰ μέρη Νευρόπολιν, Δύω βουὰ καὶ Καταδόθρας, καὶ ἐτελείωνεν εἰς Μαυρολιθαρῆ καὶ Κασριώτισσας, τῆς ὁποίας τὰ εἰρηπια θέλωμεν ἐξηγήσει κατωτέρω ποίας τῶν πόλεων τῆς Δωριδος ἦτον. Ἐκτὸς τῶν Φαίνεται, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ Δωρις, καὶ ἀπὸ τὸν Πίνδον ποταμὸν, ὅστις διαπερᾶ τὴν ἐπαρχίαν αὐτὴν, ἐπειδὴ ἡ ἐνωσις τῆ Παρνασσῆ μὲ τὴν Οἴτην, τὴν ὅποιαν ἀναφέρει ὁ Στράβων, εὐρίσκεται ὑπεράνωθεν τοῦ χωρίου Κοκκιβίσας εἰς τὸ μέρος, ὅπου ὀνομάζεται Βρίζας, καὶ ὅλα τὰ ἐκ τῆς σειρῆς ταύτης πρὸς νότον πηγάζοντα ὕδατα καταρτῶσιν εἰς τὸν Κηφισσοῦν, τὰ δὲ πρὸς βορρῶν χύνονται εἰς τὸν Μόρον. Ὁ Πίνδος ποταμὸς ἀρχεται ἀπὸ τὸ Κεφαλόβρυτον τὸ ὑπεράνωθεν τῆς Κοκκιβίσας, καὶ δεχόμενος καὶ ἄλλες μικρὰς βύσσας, καταρτῶναι ἕως εἰς τὸν κάμπον Γραβιάς, καὶ ἐκείθεν προχωρῶν πάντοτε πρὸς νότον δεχεται τὸν ἀπὸ τῆ σπητῆς τῆς Γραβιάς καταβαίνοντα βύσσαν, τὸν ὅποιον ὁ Παυσανίας ὀνομάζει Χάραδρον, καὶ τελευταῖον τὸ ἐκ τῶν δύο τῶν ἐνωμένων σχηματιζόμενον ποταμὸν τῆς Γραβιάς χύνεται εἰς τὸν Κηφισσοῦν, καθὼς περιγράφει ὁ Στράβων „ ἢ πρὸς τῆς Λιλαίας ἀπῶθεν „ ἐκ τῆ ὅπου εἶναι φανερόν πρῶτον, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Πίνδος, καὶ δεύτερον, ὅτι δὲν ἦτον μακρὰν ἢ πόλις Λίλαμα, ἀπὸ τῆς ὅποιαν ἔχει τὰς πηγὰς τε ὁ Κηφισσοῦς.

Ὁ Θεκυδίδης ἀναφέρει εἰς πολλὰ μέρη περὶ τῶν Δωριέων, ὅτι ἦτον ἡ μητρόπολις τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐσκήλησαν πολλὰς τὰς Δωριεῖς κατατρεχόμενας ἀπὸ τὰς περιήκας Φωκίας, αἱ δὲ ὀνομάζει μόνον τὰς τρεῖς πόλεις Βοῖον, Ἐριεὸν καὶ Κυτίνιον. Διακρίνεται ὅμως ἀπὸ τὴν ἐξῆς περιγραφὴν εἰς ποῖον μέρος ἦτον τὸ Κυτίνιον. Ὁ Δημοσθένης ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων καταπεῖθεται ἀπὸ τῶν Μησσηνῆς κατεκῆντας εἰς Ναύπκτον νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῶν Αἰτωλῶν ἐνοχλήτων ἀείποτε τὰς κατῆκας τῆς Ναυπκτικῆς, προδίδοντας, ὅτι ἂν νικήσῃ αὐτὰς, ὅπου ἦτον μέγα ἔθνος, θέλει καθυποτάξει καὶ ἄλλο τὰ ἠπειρωτικὰ στρατεύματα. Πείθεται ὁ Δημοσθένης, καὶ σχεδιάζει, τι δύναται νὰ πηγαινῇ εἰς τὰς Βοιωτῆς διὰ τῶν Ὀζολῶν Λοκρῶν εἰς τὸ Κυτίνιον τὸ Δωρικόν, ἔχων δεξιὰ τὸν Παρνασσόν, ἕως νὰ καταβῆ εἰς τὸν Φωκίαν. Ἴδὲ κατὰ ποῖον τρόπον, νομίζω, ἐσχεδιάζει τὸ ταξιδίον τε ὁ Δημοσθένης ὡς πρὸς τὴν ἐνεσῶσαν κατάστασιν. Ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς Ναυπκτικῆς ἐσχεδιάζει νὰ θλάτῃ εἰς τὸ νοτιὸν τοῦ Λιδωρικῆ, ὅπου ἀρχινῶσεν ἡ Ὀζολαία Λοκρῆς, διὰ νὰ ἔχη δεξιὰ τὸν Παρνασσόν (ὡς λέγει ὁ Θεκυδίδης) ἐπρὸς ἀναμφιβίβως νὰ ἀναβῆ εἰς τὴν Πιτταρικὴν τῆ Λιδωρικῆ, ἀ-

κολλήων πάντοτε τῆς πρόποδας τῆ Παρνασσῆ. Τὰ ερείπια τῆς Καστριώτισσας, τὰ ὅποια ἀπαντῶνται εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον, καὶ φαίνονται ερείπια Φερραίων μεγάλων καὶ πόλεως, εἶναι τὸ Δωρικὸν Κυτίνιον ἀναμφιβόλως, ἐπειδὴ κατὰ τὴν περιγραφὴν τῆ Στραβῶνος ἀπὸ αὐτὸ τὸ μέρος ἀρχινῶσεν ἡ Δωρίς· ἀπὸ ἐκεῖ ἔμελλε νὰ καταβῆ εἰς τὴν Φωκίαν, δηλαδὴ ἐξακολογηθῆν τῆς πρόποδας τῆ Παρνασσῆ νὰ περάσῃ ἀπὸ Κηκοβίτσαν καὶ Κασέλλι, καὶ νὰ καταβῆ εἰς τὴν Γραβιάν, ὅπου ἀρχινῶσεν ἡ Φωκία. Ἴσως καὶ ἀπὸ τὴν εκθεσιν τῆ Στραβῶνος ἠμπορῶμεν νὰ συμπεράνωμεν ὅτι αὕτη ἦτον τὸ Κυτίνιον. Θίττει πρῶτον τὴν Ἐρινεὸν εἰς τὴν κατιεγραφὴν τῶν Δωρικῶν πόλεων. Λέγων ἡμῶς εἴπεται, ὅτι ὑπέρεκειται ἡ Πίνδος τῆς Ἐρινεῶν φαίνεται ὅτι ἀρχινῶ ἀπὸ τὴν κατωτέρω τῶν πόλεων τὴν Ἐρινεὸν, ἢ ὅποια πρέπει νὰ ἦτον εἰς τὰ μεγάλα ερείπια, ὅπου εἶπαι σήμερον οἱ Κασελλιώτικοι μύθοι. Δὲν ἔμπορῶ νὰ διακρίνω εἰς ποῖον μέρος ἦτον τὸ Βοῖον· ἀλλ' ἡ Πίνδος πιθανῶς θα ἦτιν εἰς τὰ ερείπια τῆ Κασελλίας, τῶν ποῖων ἵχνη μὲ ἐπισκευὰς νεωτέρας ἀρχιτεκτονικῆς σώζονται, καὶ ἔχουσι τὸ ὄνομα Κασέλλι. Δὲν εἶναι ἀμφιβόλια, ὅτι τὸ Κυτίνιον, ὡς τελευταία πόλις εἰς αὐτὴν τὴν ἀπαριθμῆσιν, εἶναι τὰ ερείπια τῆς Καστριώτισσας, τὰ ὅποια εἶναι ὑψηλότερα ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας πόλεις, καὶ εἰς τὴν ἀκρὴν τῆς Δωριδος.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ.

Ἱστορία τῶν ἀπὸ Βεντίστης Βλαχοτῆρων.

(Ἐκ τῆ χειρογράφου τῆ Κεβερᾶ.)

Εἰς τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα χρόνος σχεδὸν 200 μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ τῆς συχνῆς πολέμου ὅπου ἔκαμνον ἡ ὑψηλὴ Πέρσα μὲ τῆς Χριστιανῆς βασιλείας, καὶ μὲ τὴν Περσίαν ἐφθάρθηκε πολὺ πλῆθος Τηρκῶν, καὶ ἐξ ἐναντίας οἱ Χριστιανὶ Ραγιαῖδες (ὑπήκοοι) ἐπειδὴ δὲν ἐπῆγαν εἰς πολέμους, ἐπλήθυναν. Τῆτο βλέπωντας ὁ τότε Σουλτάνος ἐφεύρηκεν ἕνα μέσον νὰ αὐγατίσῃ καὶ τὸ στρατεύμα του καὶ τὴν Τηρκίαν. Ὅθεν ἐξέδωκεν ἕνα θέτισμα νὰ μάσῃ ἀπ' ἑκάστη τόσα σπῆτια Χριστιανικὰ ἕνα παιδί· καὶ ἐτσι ἐσυνάχθησαν κατὰ τὴν παράδοσιν ὡς 200,000 σπαιδιά. Καὶ τῆτην τὴν ἐποχὴν, ἦγεν τὸ συμβᾶν τὸ ὀνόμασαν οἱ Χριστιανοὶ παιδομάζωμα. Τῆτα τὰ παιδιὰ τὰ ἐπῆγαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὰ ἐτέθεισαν ὅλα. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ἔλαβαν καὶ βασιλικά ἀξιώματα, ἔγινον καὶ μερικά Σπαιδες.

Εἰς τῆτον τὸν καιρὸν ἐπῆραν καὶ ἀπὸ τὸ χωρίον Καλαρβύταις μερικά

παιδιὰ, τὰ ὅποια σὰν αὐξήσαν, ἐθυμῆθησαν τὴν πατρίδα τῆς, καὶ ἤλθον εἰς αὐτὴν πρὸς τοὺς γονεῖς τῆς, ἐδέχεται νὰ εἶχαν καὶ μερικά ἀπὸ αὐτὰ καὶ σπαιθήκια εἰς τῆτα τὰ μέρη. Καὶ ἐπειδὴ ἦταν ἀνύπανδρα, ἐζητῶσαν νὰ ὑπανδρευθῆν εἰς τὸ χωρίον, καὶ νὰ πάρον ἐκεῖνας ὅπου αὐτοὶ ἠθέλαν, ἦγεν ταῖς εὐμορφώτερας, καὶ πλεσιώτερας, καὶ ἐτσι ἀρχισαν νὰ ἀτακτῶν ὑβρίζοντες, καὶ δέροντες, καὶ ἀτιμίζοντες τῆς ἐτοπίαις, καὶ τῆτο οἱ ἐντόπιοι μὴ ὑποφέροντες πλέον ἐφείλαν ἀνθρώπους εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰς τὴν Κυράν τοῦ χωρίου, ὅπου ἦταν μία ἀπὸ ταῖς Σουλτάναις· ἄλλοι ὅμως λέγουσιν ἐφείλαν μίαν γυναῖκα Καλαρβυτιώτισσαν μὲ ἀναφύραν τῆς πρὸς τὴν Σουλτάναν, εἰς τὴν ὁποίαν τῆς ἐφανερώσαν τὰ κακά, ὅπου τῆτοι ἔκαμνον εἰς τὸ χωρίον τῆς, καὶ τῆς ἐζητῶσαν ἕνα ἀπὸ τὰ δῶα, ἢ τῆτοι οἱ ἀτακτοὶ Τῆρκοι νὰ ἐξερῶθῃ ἀπὸ το χωρίον, ἢ ἡ Σουλτάννα νὰ δώσῃ τῶν βαγαῖδων τῆς ἄλλῃ τόπον νὰ κατοικήσῃ. Ὅθεν ἡ Σουλτάννα ἐπέλεξε δυνατὸ Φερμάνι νὰ φύγῃ αὐτοὶ ἱ Τῆρκοι ἀπὸ τὸ χωρίον. Φαίνεται ὡς τόσον, ὅτι εἶχαν ὑπανδρευθῆ μερικοὶ μὲ Καλαρβυτιώτισσαις, ἐπειδὴ, ὅταν ἐφύγαν, εἶχαν κιντὰ τῆς καὶ γυναῖκας. Φεύγοντας λιπὸν ἀπὸ Καλαρβύταις ἐπῆγαν εἰς Χαλίκι· ἀλλ' οἱ Χαλικιώταις τῆς ἐδίωξαν μὲ τὰ ἄρματα· τὸ ἴδιον ἐπαθῶν καὶ εἰς τὰ χωρία τῆ Ἀσπριποτάμης Κότοριν καὶ Βελίτζενη. Ὑπερα ἐπῆγαν εἰς τὴν Βεντίστην, καὶ ἐκεῖ τῆς ἐδέχθησαν, ὅπου σώζονται ἕως τὴν σήμερον, ὅπου εἶναι ἀπὸ Χριστῆ 1820 χρόνοι.

Τῶρα καὶ 10 χρόνους εἶχαν φθάσει εἰς τὴν Βεντίστην οἱ Βλαχοτῆρκοι, ὡς 30 σπῆτια. Ὑπερα ὅμως ἐπειδὴ ἐδυστύχησεν ἡ παρχία τῆ Τρικαλῆς γενικῶς μὲ τὰ χωριά τῆς, ἐφύγαν πολλοὶ, καὶ ἐκατήχησαν μέρος εἰς τὰ Τρικαλά, καὶ μέρος εἰς Καρδίτσαν. Οἱ εὐμισκόμενοι ὅμως τῶρα Βλαχοτῆρκοι εἰς Βεντίστην ὀμιλῶν καὶ οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἐλάχικα, ἦγεν κατσοβλάχικα. Οἱ ἄνδρες ὡς τῆσον μιλῶν καὶ ρωμαίικα καὶ τῆρκα· φερῶν σὰν οἱ Χριστιανοὶ Βεντισσηνοὶ, μὲ τῆτην ὅμως τὴν διαφορὰν, ὅτι ἡ γυναῖκες εἰς τὰ τσιπένια τῆς καὶ φλωκάταις ἀντὶ διὰ ῥῶχον ἄλυκον, ὅπου δύνανται ἀκριεῖς τῶν Φερμαῶν τῆς ἢ Χριστιαναῖς, αὐταῖς δύνανται πρῶσσην. Ὁμοίως καὶ οἱ ἄνδρες εἰς ταῖς φλωκάταις καὶ σπαιδῶν τῆς δύνανται πρῶσσην ῥῶχον τῆς ἀκριεῖς ἀντὶς διὰ κῆκκιον, διὰ νὰ ἐρχωρίζονται ἀπὸ τῆς Χριστιανῆς. Οἱ Βεντισσηνοὶ Τηρκόβλαχοι μόνον χαράττι δὲν πληρῶνεν· εἰς τὰ ἐπίλοιπα δασίματα ὅμως ὑποκενται παρρημοίως μὲ τῆς Χριστιανῆς.

Ἀπὸ το παιδομάζωμα, ἔπῃ εἶπικαν, καὶ ἔπῃ ἔγινε γενικῶς εἰς ὅλην τὴν Χριστιανουσίην, ἀκολοθήθη καὶ τῆτο ὅπου ἔχομεν ἀπὸ ἀληθινῆν

καὶ ἀκριβῆ παραδόσιν. Ἀπὸ τὰ παῖδιά ὅπῃ εἶχον παρὲν ἀπὸ τε ... ἦταν καὶ ἓνα παιδί ἀπὸ τὸ Μαναδένδρι, (ὅπῃ εἶναι ὁ ἀπάνω μαχαλάς τῆς Βηήτας) τὸ ἰποῖον ὄντας Σπαῖς εἰδείξε μεγάλας ἀνδραγαθίας εἰς τὰς πολέμους· ὅθεν ἐγενεὶν Ἀσλάμπης, ἦγεν ἀρχηγὸς τῶν Σπαιδῶν, ἔπειτα καὶ Πασσᾶς, καὶ ἑκατεκῆσε σταῖ Ἰωάννινα, καὶ ἀνομάζετο Ἀσλάνης, καὶ ὡς Ἀσλάμπης τῶν Σπαιδῶν, Ἀσλάμπης, καὶ ὡς Πασσᾶς ὅπῃ ἐγενεὶν ὕψερα, Ἀσλάν-πασσᾶς. Ἀπὸ τῶτον λοιπὸν τὸν Ἀσλάν-πασσᾶ κατὰγονται ὅλα τὰ τῶν εὐρισκόμενα μπεληήτικα σπήτια τῶν Ἰωαννίνων, ἦγεν τῷ Ἀσλάμπη, υἱὸ τῷ ποτὶ Μυσαφᾶ-πασσᾶ, τῷ Ἀσλάμπη, καὶ Νεμτήμπη υἱοῦ τῷ Ἀλῆ-πασσᾶ, τῷ ἄλλῃ Ἀσλάμπη ἐγκίνας τοῦ πασσιᾶ Καλῆ, τοῦ Μπεμπρήμπη υἱὸ τῷ Ταῆρ-πασσᾶ, τῷ Καπλᾶν Πασσᾶ ἀπὸ τὸ Ἀργυρέκασρον, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν Φαρκλιᾶν ἦτον καὶ ὁ περὶ φημος Σελειμαν-πασσᾶς.

Ἔρισμός, ὃν περὶ ἐξεῖλεν ὁ Σινᾶν-Πασσιᾶς ὁ τοῦ
Σουλτᾶν Μουράτ Βεζύρης εἰς τὰ Ἰωάννινα
ἐπὶ τοῦ ἔτους 571 η (1430 Α. Χ.)

Τῆς κεφαλῆς τῶν κεφαλάδων καὶ Αὐθέντου πάσης ὄψεως τοῦ Σινᾶν-Πασσιᾶ ἔρισμός καὶ χαρετισμός εἰς τὸν Πανιερώτατον Μητροπολίτην τῶν Ἰωαννίνων, καὶ εἰς τὰς ἐντιμοτάτας Ἀρχοντας τὸν Καπετᾶν-Στρατηγὸν Πέλλον, καὶ τὸν υἱὸν τῷ Καπετᾶν τὸν κύρ Παῦλον καὶ εἰς τὸν Πρωτομάστορα τὸν Μπεσίσαβον, καὶ εἰς τὸν Πρωτασκήτην Στανίτζαν, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ἀρχοντας τῶν Ἰωαννίνων μικρὰς τε καὶ μεγάλας. Νὰ ἤξεύρετε ὅτι μᾶς ἐξεῖλεν ὁ μέγας αὐθέντας, νὰ περιλάδωμεν τῷ Δούκα τὸν τόπον, καὶ τὰ κάστρα τε, καὶ ὠρισέμας γῆν οὕτως. Ὅτι ὅποιον κάστρον καὶ χώραν περικυνήσει μὲ τὸ καλὸν, νὰ μὴν ἔχη κανένα φόβον, οὔτε κακίαν, ἔτε κερσεμὸν, ἀλλ' ἔτε κανένα χαλατμίν· καὶ ὅποιον κάστρον καὶ χώραν δὲν περικυνήσει, ὠρισε νὰ καταλύσῃ καὶ νὰ τὰ χαλάσῃ ἐκ Θεμελίων, ὡσπερ ἐποίησα καὶ τὴν Θεσσαλονίκην.

Διὰ τῆτο γράφω σας καὶ λέγω ὅτι νὰ προσκυνήσετε μὲ τὸ καλὸν, καὶ νὰ μὴ πλανηθῆτε εἰς τῶν Φραγγῶν τὰ λόγια, ὅτι τίποτε δὲν σας θέλουν ὠφελῆσαι, πλὴν θέλουν σας χαλάσαι, καθὼς ἐχάλασαν καὶ τὰς Θεσσαλονικεῖς· καὶ ἐνεκεν τῆτο ὀμνύω σας τὸν Θεὸν τῷ οὐρανῷ καὶ τῆς γῆς, καὶ τὸν προφήτην Μωάμεθ, καὶ εἰς τὰ ἑπτὰ Μυσάφια, καὶ εἰς τὰς 8 καὶ χιλιάδας Προφῆταν τῷ Θεῷ, καὶ εἰς τὴν Ψυχὴν μου, καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν μου, καὶ εἰς τὰ σπαθί, ὅπῃ ζώνομαι, ὅτι νὰ μὴν ἔχετε κανένα φόβον, μήτε

ἀνιχνωτισμὸν, μήτε πιασμὸν, μήτε μασιγίδι νὰ ποιήσωμεν, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐκκλησιαί σας νὰ σημαίνεν, καθὼς ἔχεν συνήθειαν.

Ὁ Μητροπολίτης νὰ ἔχη τὴν κρίσιν τε τὴν Ῥωμαϊκὴν, καὶ ὅλα τε τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα. Οἱ ἄρχοντες, ὅσοι ἔχεν τιμάρια, πάλιν νὰ τὰ ἔχωσι, τὰ ἰονικά της, τὰ ὑπόσατινά της καὶ τὰ πράγματά της ὅλα νὰ τοῖ ἔχεν χωρὶς τινὸς λόγου, καὶ ἄλλα· τι ζητήσετε νὰ σας τὰ δώσωμεν, εἰ δὲ καὶ σαβῆτε πεισματικά καὶ δὲν προσκυνήσετε μὲ τὸ καλὸν, νὰ ἤξεύρετε ὅτι ὡσπερ ἐδιαγερμίσαμεν τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἐχάλασαμεν ταῖς ἐκκλησίαις, καὶ ἐρημώσαμεν καὶ ἀφανίσσαμεν τὰ πάντα, ἔτω δὲ ληρμεν χαλάσαι καὶ ἐσᾶς, καὶ τὰ πράγματά σας, καὶ τὸ κρίμα νὰ τὸ γυρεύσῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ ἐσᾶς.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ.

Περὶ Μελισσῶν. (Ἀκολυθία)

Λί μελισσαις ἕνος καὶ τῷ αὐτῷ κρηνίε ἔχεν τίσιν ἔνωσιν καὶ ὁμόνοιαν ἀναμίσθόν των, ὅσην ἀποστροφὴν ἔχεν πρὸς ταῖς ξένας.

Ἡ εἰρήνη βασιλεύει μεταξὺ των πάντοτε, ἐκτὸς μόνον ὅταν τὰς συγχύσῃ κανέν ἐντακτον συμβεδικός· καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περιφασιν ὅμως ἐρημὸν ὅλας ὁμῆ μὲ γυναιότητα διὰ τὸ κοινὸν ὄφελος, καὶ ἀντιτίθενται ἕασ ἔτε ν' ἀποδιώξεν τὸν κίνδυνον, ἢ νὰ χαθῆν ὅλας ἀφίνοντας τὴν ζωὴν της ὁμῆ μὲ τὰ κεντρία των ὅπῃ ἠθελαν τὰ ἐμπήξει. Ὅποταν ἐπιτρέφεν ἀπὸ τὰς πεδιάδας βρεμένας ἢ κορνιαχτισμένας, ἐκείνας ὅπῃ εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐμβασμα τῷ κρηνίε ταῖς σφουγγίζεν, καὶ ταῖς πατρύεν μὲ τὰ πεδάριά των· ἂν γυρίσῃσι κοπιασμένας καὶ ἔχεν ἀνάγκην νὰ φάγην, ἐκείνας ὅπῃ δὲν ἐβγῆκαν ἐξω ταῖς προσφίρον τὸ φαγητὸν, τὸ ὅποιον εἶναι καμία σαλαματία μέλι, εἰς τὴν κορυφὴν τῶν προδοσκίδων των, καὶ αὐταῖς τὸ λαμβάναν μὲ ταῖς ἰδικαῖς των. Ὅποταν αἱ τρυφαῖς εἶναι σπάνιας εἰς τὸ κρηνί, κάμνεν τῆτο ἐκεῖνας, ὅπῃ ἔρχονται ἐξωθεν εἰς ταῖς ἐργαζόμενας μέσα, καθὼς καὶ αἱ παλαιαὶ πρὸς ταῖς νεογέννηταις. Τὸ καλοκαίρι αἱ μελισσαις διασκορπίζονται μέσα εἰς ὅλον τὸ κρηνί, διὰ νὰ συγυρίζονται εὐκολώτερα, τὸν δὲ χειμῶνα συμμαζῶνεται ὅλας μαζί εἰς τὸ ζεστότερον μέρος, τὸ ὅποιον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι τὸ ἐμπροσθινόν, συσφίγγονται καὶ πλακῶνεται ἢ μία ἐπάνω εἰς τὴν ἄλλην, βάζοντας εἰς τὴν μέσην των τὴν βασιλισσαν εἰς τὸν ἀεριοδιώτερον καὶ ἀσφαλέτερον τόπον, μὲ ὅλην ἴμως τὴν ἀναγκαίαν της εἰςυχωρίαν.

Διὰ τὰ τῆς Φιλίωσης κἀνεὶς μὲ τὰς ξένας, ἤμπορεῖ νὰ τῆς σκοτίσῃ μὲ τὸν καπνὸν, καθ' ὃν τρόπον γίνεται καὶ ὅταν ἐπιθυμῆ τις νὰ ἐνώσῃ δύο γονίδια, ἢ ὅταν θέλῃ νὰ γυρίσῃ ἀπὸ τοῦ ἑν εἰς τὸ ἄλλο κρηνὶ μέλισσαις. Διὰ τὰ τῆς ἐνώσεως μὲ ἄλλας εὐρισκομένας ἐκεῖ. Ἐὰν κἀνὲν ἱονίδι οἰκοκλύσῃ εἰς ἄλλο κατοικημένον κρηνὶ, αἱ μέσα ὑπερασπίζονται τὴν κατοικίαν των, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀφανίζουσι κατὰ κράτος τὸ γονίδι, ἂν δὲν τύχῃ κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἀνώτερον· ἂν ὅμως εὐρεθῇ πολυαριθμώτερον, τότε αἱ μέσα ἐβγαίνουσι καὶ παραχωροῦν εἰς αὐτὸ τὸ κρηνίτων χωρὶς νὰ προσξενήσων βλάβην, ἐπειδὴ καὶ αἱ μέλισσαι, αἱ ὑποῖαι ζητῶν τὸν οἰκοκλύσον, δὲν προσξενῶν ἑδεμῖαν βλάβην εἰς ἐκείνας τῆς ὑποῖαις ἐκτοπίζουσι, καὶ διαφέρουσι κατὰ τὸτο ἀπὸ ἐκείναις ὅπῃ ἐβγαίνουσι διὰ λαφυραγωγίαν, ἐπειδὴ ὅσαις ἐβγαίνουσι διὰ τοιοῦτον σκοπὸν, ἀρπάζουσι ὅτι ἤμπορέσουσι, καὶ αἱ ἄλλαι ἀνθίστανται κατ' αὐτῶν πρὸς ἰδίαν των ὑπεράσπισιν, καὶ εἰς τοιαύτην περίστασιν ἀκολουθεῖ ὁ μέγας θόρυβος, ὅστις ἀκούεται μέσα εἰς τὰ λαφυραγωγέμενα κρηνία.

Αἱ μέλισσαι ἔχουσι ἔρασιν καὶ ὄσφρησιν ὀξυτάτην διὰ νὰ διακρίνουσι τὰ ἀνθὲ καὶ πᾶν ὅ,τι τῆς χρησιμεύει.

Ἐχουσι κάποιον προαισθητικὸν διὰ τὴν καλὸν ἢ κακὸν καιρὸν, διὰ τῆς μεταβλάσεως, καὶ διὰ τῆς βροχῆς καὶ βρονταῖς· ὅθεν τὴν προσητερινὴν ἡμέραν ἀργοῦσιν εἰς τῆς πεδιάδας περισσώτερον, καὶ τὴν αὐριον γυρίζουσι βροχώτερα· αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν, εἰς τὴν ὅποιαν μέλλει νὰ πιάσῃ ἡ βροχὴ, δὲν ξεμακροῦν ὀλίγον ἀπὸ τὸν μελισσῶνά των, καὶ γυρίζουσι ὅλας ὁμῆ ὀλίγον προητέρα ἀπὸ τὴν βροχὴν, ἢ τὴν ἀνεμοζάλην. Ἐὰν ὅμως δὲν προλάβουσι νὰ γυρίσων, ἐμβαίνουσι ὑποκάτω εἰς κἀνεὶν δένδρον, φύλλον ἢ ἀνθος ὅσον ν' ἀπεράσῃ ἢ κακοκαίρῃ· διὰ νὰ ἀντιθέκωνται δὲ εἰς τὸν ἀνεμόν, πετοῦν πολλὰ χαμηλά, καὶ διὰ νὰ προχωροῦν ἔταν τὰς φυτὰ κατὰ πρῶτον, πηγαίνουσι λοξόδρομα· ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τοιαύτας περιστάσεις χάνονται.

Αἱ μέλισσαι εἶναι πολλὰ παρρησιαῖς τόσο ἐπάνω καθὼς καὶ εἰς τῆς ἀργασίαις των, καὶ δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρουσι εἰς τὸ κρηνίτων κάμμιαν ἀκαθαρσίαν. Ἀγαπῶν δὲ πρὸ πάντων τὸ καλύτερον καὶ τῆς δυναταῖς μυρωδίαις.

Ἡ μέλισσα εἶναι γενναϊοκαρδὸς, ἀλλὰ θυμώδης καὶ ἐκδικητικὴ, καὶ ὅταν περισσώτερον πασχίσει κἀνεὶς νὰ τὴν ἀποδιώξῃ καὶ νὰ τὴν ἀντισηθῇ, τόσο περισσώτερον καὶ αὐτὴ πεισμώνει, καὶ μέσα εἰς τὸν μελισσῶνα τίποτε δὲν ἤμπορεῖ νὰ τῆς ἀντισηθῇ, ἐπειδὴ μία νὰ ὀρμήσῃ· τραβᾷ καὶ τῆς ἄλλαις ἀμέσως, καὶ ὅλας καταφρονῶν τὸν θάνατον· ἀλλ' αὐτὸ τὸ

εὐκολοφρόνιστον καὶ αὐτὴν τὴν κακίαν τὴν ἔχουσι μόνον τριγύρω των κρηνίων των, καὶ μακρῶν αὐτῶν δὲν κἀμνοῦν κακίαν, παρὰ ἂν τὰς περὶ αὐτῶν κἀνεὶς.

Ζῶσι δὲ μὲ μεγάλην οἰκονομίαν, καὶ ἐνώσω εὐρίσκουσι τὴν νὰ βροχῆσιν, δὲν ἐγγίζουσι τίποτε ἀπὸ τὴν ἀποθήκην. Τὴν δὲ χειμῶνα, ὅταν κἀμνη ψύχρην, δὲν τρώγουσι τίποτε, ἐπειδὴ μεδιάζουσι ὅταν δὲ ὁ καιρὸς εἶναι μέτριος, τότε ἔχουσι ἀνάγκην τρώειν, καὶ τρώγουσι ἀπὸ τὴν ἐσωδιασμένην· ἀλλὰ καὶ τότε ἀναλόγως μὲ ὅσων ἔχουσι, προνοῶσι πάντοτε νὰ μὴ τὰς λείψῃ ἕως εἰς τὴν ἀνοιξιν.

Περὶ τῆς ἀρμεδίας τοποθεσίας τῶν μελισσῶν.

Οἱ καλύτεροι διὰ τὰ μέλισσα τόποι εἶναι ἐκεῖνοι, τὲς ὅποιες δὲν πιάνει ὁ βορρῆς καὶ ὁ νότος, καὶ μάλιστα οἱ κοιλάδες, αἱ ὅποιαι καταβρέχονται ἀπὸ βροχίαν καὶ τριγυρίζονται ἀπὸ λειβάδια. Τὰ μέλισσα πρέπει νὰ προφυλάττωνται ὅχι μόνον ἀπὸ τῆς σφοδρῆς ἀνέμου, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ὑπερβολικῆς καύσεως, ἐπειδὴ καὶ ἐξ αὐτῶν ἐμποδίζονται καὶ φθείρονται αἱ ἐργασίαι των. Πρέπει πρὸ πάντων ὁ μελισσῶν νὰ εἶναι σιμὰ εἰς τόπον γέμοντα ἀπὸ εὐώδη ἀνθῶν, διὰ νὰ γίνεσθαι τὸ μέλι ἐξαιρετικὸν καὶ εὐώδες. Ὡφελίμοι εἶναι καὶ οἱ λόγγοι, ὅσοι εἶναι σκεπασμένοι ἀπὸ θυμῶν, ἀγριορίγανθη, μυρτὴν καὶ τὰ παρόμοια. Φρόνιμοι δὲ εἶναι ἢ ἀπομακρύνονται τὰ μέλισσα ἀπὸ τῆς πτελίαις, τῆς σμίλικας, τῆς σπάρτα, τῆς κομαρέας, τῆς ξυλοκρατέας, καὶ τῆς γαλαττίδας· ἐπειδὴ ὀχυλῆς, τὸν ὅποιον κἀμνοῦν ἀπὸ τῆς ἀνθῶν αὐτῶν των φυτῶν, κἀμνη ἀχρεῖον μέλι.

Ἐξαγωγή τοῦ μέλιτος.

Ὅταν γυμνωθῶσιν ἀπὸ μέλι αἱ πηλταὶ των κρηνίων, καὶ εἶναι καιρὸς νὰ τρυγηθῶσι, προετοιμάζουσι ἄλλο εὐκαίρην κρηνίαν, στηρίζοντες μὲ τσίπας εἰς τὸ βάθος τῆς κορυφῆς τῆς κρηνοπότητων, ὀλίγον μέλι ἔχουσαις, ἐπειτα δένουσι εἰς αὐτὸ τὸ ἄκρον μίαν πᾶναις, καὶ τὸ ἄλλο ἄκρον τὸ δένουσι εἰς τὸ κρηνί, τὸ ὅποιον θέλουσι νὰ τρυγήσων, ἀφ' ὅπου πρῶτον εἴρῃν εἰς αὐτὸ κομμάτια ἀναμμένα μανηταρίε. Αἱ μέλισσαι νερκαίνονται ἀπὸ τὸν καπνὸν, καὶ δὲν εἰμποροῦν νὰ κεντρώσων, καὶ ἡ ὀρμὴ αὐτῆς τῆς βιάσει νὰ ἔβγῃ. Παίρνουσι λοιπὸν σωρὸν τὸν δρόμον, καὶ κατ' ὀλίγον ἐμβαίνουσι εἰς τὸ νέον κρηνί, ὅπου εὐρίσκουσι νέαν κατοικίαν, καὶ ἐμφωλεύουσι.

Ἀφ' ἔβγαλῃν τὰς μελοπότητας, ἀφαιροῦν πρῶτον μὲ μαχαίρην τὰς τσίπας τῆς κρηῆς, ἀπὸ τῆς ὅποιαις εἶναι κλεισμένα τὰ κελία, βάλλουσι ἐπειτα τὰς πηλταὶς ἐπάνω εἰς κἀνιστρα τειθεμένα εἰς μέρος ὀλίγον ξεστόν. Παρενθὺς ἀρχίζει νὰ στάξῃ τὸ καθαρώτατον τοῦ μέλιτος, τὸ

ἐπὶ τὸν ὀνομάζεται παρ' ἑλόν. Ἄφ' ἃ δὲ πικρὴ τῆ νὰ τὰ ζυ, κατακόπτουν τὰς πητλάς, καὶ τὰς ἀφίβην πάλιν νὰ στέζουσι, αὐξάνοντες κατ' ὀλίγον τὴν θερμότητα. Γόγε, ἀφ' ἃ ἀποχωρίσθαι, ὅσον δυνατὸν, τὴν κέραθον, τὸν γόνον, καὶ λοιπὰς ἀκαθαρσίας, στίβον βαθμηδὸν τὰς πητλάς. Τὸ δεύτερον τῆτι μάλι. διὰ νὰ καθαρῶς καλῆτερε, τὸ ἀφίβην κάμπισαν κικρόν ἤτυχι, τὸ ἐξαφρῶν καὶ τὸ μεταγγίξαι ἡσύχως εἰς τὰ ἀγγεῖα, ὑπε θέλουν νὰ τὸ φυλάξου.

Πάσι προϊόνσι τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν ἰδιαιτέρως δὲ, ἱστορία ἀρχαιολογική καὶ βιογραφική τῆς ἀριστείας. - Πικραμακί τοῦ Ἀλδίνου. - Ἐφευρέσεις τοῦ Δαυὶ καὶ Φουξίου. - Βιογραφίαι καὶ οικονομικαὶ παρατηρήσεις. - Παρα 1. Νικόλαϊδου Ἀεραδίου, ἐν Παρισίοις.

Ὅστις σπουδάζει τὴν ἀνάπτυξιν τῆ ἀνθρωπίνου νοῦ καὶ τὴν γενεολογίαν τῶν γνάσεων, εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος νὰ μὴ θαυμάσῃ τὴν φιλόκαλον εὐφυΐαν ἢ τὴ μεγαλεπήβολον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Αἱ βιομηχανικαὶ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστήμαι πρῶθεν ἄλλοι βέβαια πολὺ ἀπὸ τὴν λαμπρὰν ἐποχὴν τῆ Γαλιλαίου ἢ Βασίλειου, οἱ ὅποιοι, ἀποσείταντες τὸν ζυγὸν τῶν προλήψεων, ἐσύστησαν τὴν μεθοδικὴν πειρὰν καὶ τὴν ἐπαγωγὴν εἰς τὴν ζήτησιν τῶν φαινομένων. Ὁ πρῶτος ἐχώρισε τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας ἀπὸ τῆν ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν, καθὼς πτε ὁ Θαλῆς, ἀπὸ τὴν θεογονίαν καὶ κτισμογονίαν (α)· ὁ δεύτερος, ὅμοιον μὲ τὸν Σωκράτην, καθότι δὴν ἐγενετο ἀρχηγὸς σχολῆς ἢ αἰρεσίας, εἰδείξεν ἐμπράκτως τὴν ἀληθείαν τὸν δρόμον. Ἀλλὰ πρόπει νὰ ἐμολογήσωμεν εἰλικρινῶς ὅτι ἡ τύχη συνήργησε πολὺ εἰς τὴν ἐξέλιξιν ταύτην τῶν πραγμάτων μεταβολῆν ἢ τῆτο θέλομεν ἀποδείξει ἴσως ἄλλοτε. Ἀρκεῖ πρὸς τὸ παρὸν νὰ ἐπώμεν ὅτι ἀπλάι τινες κατ' ἀρχαίαις διοπτρική, θερμοσκοπική, βαρομετρική, ἢ ἠλεκτρικὰ παρατηρήσεις ἔφερον τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην ἀνακάλυψιν ἢ ναυτικὴν πυξὶς τὸν ἐνεθ' ἔβουε νὰ ζήτησιν νέας τόπους, διὰ νὰ ἐρευνησῇ ἢ ἐκὰ τῆς φύσεως τὰ μυστήρια ἢ τυπογραφία, συγκεντρῖζουσα ὅλας αὐτὰς τὰς διασπαρμένας ἀκτῖνας τῆς σοφίας εἰς τὴν ἐπίαν τῆς, τὰς ἀντανέκλα μὲ πλεῖστεραν λάμψιν παιτῶν τέλει, ὡς καὶ ἀγυρτῶν γελοιώδεις χρυσοποιίας ἐλπίδας καὶ ὑπερῆσεις ἐγέννησαν ἀνέλπιστον ἐπιστήμην νέων, τερπνὴν, ἀχαρῆ, τερατογενῆ, ἢ ὅποια ἔχουσα ἀντικείμενον ὅλον τὸν ὑλικὸν κόσμον, ἀρέγει βεβηθείας χεῖρα εἰς ὅλας τὰς ἄλλας, καὶ τελειοποιῶ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὰς τέχναις. Ἀλλ' εἶναι πιθανὸν ὅτι πολλὰ, ἀφ' ἃ τὴν σήμερον θεωρεῖται ὡς νεώτεροι ἐφευρέσεις, ἦσαν γνωστά εἰς τὰς παλαιὰς ἢ πυρκαϊὰ τῆς Πτολεμαϊκῆς βιβλιοθήκης εἰς τὴν

κ. Cicero de Divi. - Διογ. Λαέρτ. ἐν β' β' Θαλοῦ. - Πλάτ. Περὶ Ἀρσ. εὐασία.

Ἀγυπτῶν, καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς εἰς τὴν Ῥώμην, ἢ δυσκολία καὶ τὸ διαπυρρὸν τῆς μεταφρῶσθαι, ἢ ἀμάθεια καὶ διτιθημονία τῶν μοναχῶν, οἱ ὅποιοι ἐθύσιάζον π λύτιμα χειρόγραφα εἰς εὐτελεῖς αἰτίας, ἢ τυφλὴ καὶ ὑπερβολικὴ φιλομάθεια τῶ Ἀβασσοῦ Ἀμμαιῶν ἢ Ἀλμαῶν (β), κατὰ δὲ τὸν Σελισσορὴν, καὶ αὐτῶ τῶ Νεζιανζανῶ Γρηγορίου ὁμισαλλόδοξος (απολογία) ζήλος, μᾶς ἀπετέρησαν δι' ἐπαιτὸς πλήθος φιλολογικῶν συγγραμμάτων· ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἀπολειθθέντα ὀλίγα εὐρίσκομεν πολλὰς γνώσεις, τὰς ἑποικὸς ἐπεξεργασμένοι μόνον οἱ σημερινοὶ, θεωρεῖνται ἐνίοτε ὡς ἐφευρέται.

Τοιαύτη εἶναι ἡ χρῆσις τῆς ἀμιάντου. Τὸ ὄρυκτόν τῆτο χωρίζεται εὐκόλως εἰς ἴνας μεταξὺ στίλβουσι, ἀναλύεται δ' ἐν τῷ ὕδατι ἀπ' τὴν ἠλεκτρικὴν μηχανήν· ὅθεν τὸ μεταχειρίζονται εἰς φυσικὰ ὡς γίφουσαν τῆ ἠλεκτρικῆς ρευστῆ εἰς πολλὰ πειράματα. Ὅταν ἐπιφθῇ εἰς τὸ πῦρ, ἀντὶ νὰ καῖ, καθαρίζεται ἀπὸ τὸν ῥύπον, καὶ γίνεται ἑπώσθαι ἰλαφροτέρου. Χημικῶς θεωρεῖται, εἶναι γαλικῶν ἀσβέστη καὶ στυπτηρίας (silice de chaux e aluminum) (γ). Ἦτο πάλαι ποτὶ κινῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐμεταλλεύετο δὲ μάλιστα εἰς τὴν Κίον, τὴν Κύπρον καὶ τὴν Σμύρνην· τὴν σήμερον δὲ εὐρίσκεται εἰς πολλὰς ἄλλας τοπείας, οἷον, Ἀνατολ. Ἰδίας, Βρασιλίας, Ἀγγλίας, Σκωτίας, Σιβηρίας, Γαλιίας, Βέλγιον, Ἰταλίαν (καὶ μερικῶς τὴν Κύρον καὶ Σαῖδα δὴν) κτλ. (δ). Ὁ Πλάτωνος ἴτερε (ε) εἶπε ὅφαινον ἐξ αὐτοῦ ἐθόνια, εἰς τὰ ὅποια ἐτέλεισαν τὰς νεκρὰς τῶν βασιλέων, διὰ νὰ μὴ συγχιθῇ ἢ κόνις μὲ τὴν τέφραν τῆς πυρᾶς, ἢ ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τῆ ἦτο ἰσότιμον μὲ τὰ μαργαριτάρια. Ὁ Πλάτωνος λέγει ὅτι εἶχε παύσει πρὸ πολλῶν νὰ ἐκφέρεται ἀπ' τὴν Κάροσο (ζ). τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἀναφέρει ἢ ὁ Στράβων (η). Ὅπως καὶ ἀν' αἶται, εἰ εἰσῆται δὴν κατὰ τῶν θάλασσας τῶν ἐσχάτων χρόνων νὰ ἐσβλήσῃ καθαράν τὴν ἀμιάντον, καθὼς οἱ παλαῖοι, ἀλλὰ τὴν ἐσμυγνὴν λιανερὴν ἢ μακρίον. Ὁ τρόπος τῆς κατεργασίας καὶ παρασκευῆς εἶναι τοιοῦτος κατὰ τὸν Κισμπίσην· Διαβρέχεται πολλάκις εἰς ἐλαδίον, ἢ ζετῶν νερὸν, τρίβεται, χυρίζεται εἰς τρίχας, ξηραίνεται ἢ ὑφαίνεται μὲ ἐν ἀπὸ τὰ εἰρημένανηματὰδη φυτὰ· ἔπειτα ρίπτεται εἰς πῦρ, διὰ νὰ κατακαῖ ἢ ἐτερογε-

β. Ἰδ. Βιογραφ. Ἀδελφ.

γ. Duobus chimo. ἀρρηθιμέσ. aux arts Τίμ. Β.

δ. Ἐγκυκλιον. Τομ. Α. ἐν λέξ. - Δεξ. κα. ἰου. Φυσ. Ἐπιστ. κτλ. - Βολταίρος, ἱστορ. Παιτροῦ τοῦ Μοναχοῦ.

ε. Hist. Natur. I. 19. C. 1.

ζ. ἰατρ. τομ. ἡ' χροῖδας ἐμμε. ἡ' τῶν Πυθίων.

η. Γεωγρ. Β. 10.

κῆς ὕλη. Τὰ κερκίδια μεταχειρίζονται καὶ εἰς ἄλλα, μάλιστα δὲ ὡς θρυ-
αλλίδας, ἢ τοὶ Φωτύλια τῶν Γαλιεῖ λεγομένων ἀγρύπνων λύχνων (θ), καὶ
ὡς σπύγγον εἰς τὰ λεγόμενα πυρεῖτα (ι). Ἄλλ' εἰς τὴν Κύρον τὰ ἀναδύ-
ουσι καὶ μετὴν πρυγίλον, καὶ τὰ ἐκ τῆ μίγματος τέττε κερραμεύμετα ἀγ-
γεία κρατῶσι φερανώτερα τὴν θερμότητα τῶν ἐμπεριχομένων ὑγρῶν.
Ἰταλιῶτις γυνή, δοτα φερεται εἰς Λουαν, ὕφανεν ἐχάτως διάφορα ἐπι-
πλα, καὶ μάλιστα κερρυφαλικά δικτυώματα (lenteles) γλαφορέτατα (κ).
Βανύσης τις ἐσύτησεν ἀμιάντα ἐργατήριον εἰς Βαλτελίαν· ἕτερός τις ἔφερον
ἀπὸ τὴν Σιθηρίαν πανίον, τὸ ὅποιον προταμοίαζε πολὺ μετὸ εὐρισκό-
μενοι εἰς τὸ Βατ κίον, ἔχον 20 πιδῶν μήκος καὶ 16 πλάτος. Μετὰ ταῦτα
κατεσκευάθη εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ χαρτίον, εἰς τὸ ὅποιον ἐτυπώθησαν
βιβλία διδακτικά (λ). Ἰταῦται χημικοὶ εἶχον ἠλίθως αὐτὴ ἔως τοῦ
1829 εἶπεν, ὅτε ὁ Ἀλδίης, σοφὸς Ἰταλός, ἐπρόβαλεν εἰς τὸ Γαλιεῖν
ὑπεργεῖον τῶν Ἐστωρικῶν ὅτι, ἐνδυμένοι μετ' ἑσθέρματα ἀμιάντινα οἱ
πυρεσβέται, δύναται εὖ ἐμῶσιν ἀκινδύνως εἰς τὸ μέσον τῆς πυρεκαίας.
Τὸ περὶ τῶν πειραμάτων τῶ ὑπόμνημα ἐτάλη εἰς τὴν ὀρήγυριν τῶν μελῶν
τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, τὴν Ἀρειον Πάγην ὄλων τῶν σοφῶν τῆς
Εὐρώπης κατασημάτων. Νέαι δοκιμαὶ ἐπεχειρίσθησαν, καὶ κερρόντων πολ-
λῶν ἀξιωματικῶν καὶ Ἀκαδημιακῶν, ἐξ πυρεσβέται διεπίρασαν τὰς φλό-
γας ἀβλαβῶς, ἀφ' ἑμεινας, ἡ μὲν 2, ὁ δὲ 3 λεπτά, μετὰ αὐτῶν εἰς μά-
λιστα ἐβάσταζεν εἰς τὸς ἄμους τε καὶ μικρὸν παιδίον ἐνδυμένον ὁμοίως καὶ
χωμένον εἰς σπυρίδα. Τὸ πρᾶγμα ἐφάνη ἀληθὲς καὶ Φιλάνθρωπον ὅθεν
ἡ Ἀκαδημία ἐβράβευσε τὸν ἐπινοητὴν Ἀλδίην μετ' 8000 Φρ. Οἱ πυρεσβέ-
ται, ἐπὶ τὸς ἀμιαντίνε φορέματι, εἶχον καὶ θέραινα πλεκτὸν ἀπὸ
σύρμα σιδήρε λεπτότατον. Πρὸ πολλῆ ἡδὴ ὁ μεγαλοφυῆς χημικὸς τῆς Ἀγ-
γλίας Δαυῆς εἶχεν ἀποδείχμενον ὅτι ἡ φλίξ δὲν διαπερνᾷ τὸ τοῖστον
πλέγμα, ὅταν εἶναι πυκνὸν, ἐπειδὴ ἡ θερμότης ἀφαιρίζεται σκωριζομένη
εἰς τὴν ἐπιφάνειαν διὰ τὴν ἀκρὴν θερμαγωγίαν τῆ σιδήρε (μ). Εἶναι τό-
σοι, ὅπε ἀναδίδεται αἰερίον τι λεγόμενον ὑδρογονῶχος ἀνθραξ, καὶ ἐξά-

θ. vauillanck. — ι. βήμους, τὰ ὅποια εἶναι πλούσιον, ἀνακινουμένη εὐκολοτά-
ρον τὴν γλῶσσαν τὸν κατ' ἡμῶν ὑπερμετῶν παρ' Ἰταλῶν.

κ. Société d'encouragement pag. 106.

λ. Αἰθρ. τῶν Φωτ. Βίβλ.

μ. Σημαντικὸν ἐπιτόμιον γέρον τῶν ἀσηκωστῶν τῆς φυτῆς ὅτι κακοὶ θερμαγωγοὶ
λαγοῦται εἰς αἵματιοσ δυσκόλως μετακινουμένη τὰ μεμῆα ἀπὸ τοῦ εἰς ἄλλο μέρος τῆς ἐκτα-
σεως τοῦ, καὶ ἴσθ' ὅ, τὸ ἐναντιοῦ. Παρ. χαρ. ἀν. κρατῶν τῆ μετ' ἡμῶν χεῖρα ἑαβάν σιδη-
ρῶν, μετ' ἡ ἀριστερῶν δὲ, ἑλκῶν, αἰσθητῶν, ἢ ἐλαφροτέρων, χεῖρα τῶν μίαν αὐτῶν ἀέραν εἰς
αἰθρακίαν, ἢ τὴν βαπτίση εἰς ζεστόν νερόν, ἑλεῖ αἰσθητῶν μετ' ἄλλων τῶν θερμότητα εἰς
τῆ δεξιῶν, καὶ σχεδὸν διπλα εἰς τὴν ἀριστερῶν. Ἄλλ' τὰ μεταλλὰ εἶναι ἀγαθὸν θερμαγωγοὶ
ἢε τοῦτο τὰ νομιματῶν, ἑα φέρων, εἶναι ζεστότερον ἐκρά τὰ φορέματά μου, κτλ.

πτεται αὐτόματον. Οἱ ἄνθρωποι ἀφελῶνται ἀπὸ τὴν θερμότητα ἐψήνον-
τις πλίνθες, ἢ καίοντες ἀσβεστον (ν). Ἄλλ' τὸ αἰερίον τέτο ἀναδίδεται
μάλιστα εἰς πολλὰ μεταλλεῖα, καὶ ὅταν περισσεύσῃ, ἐκπυροκροτᾷ φρι-
κτῶ, ὡστε οἱ μεταλλευταὶ ἢ πίπτεισι νεκροὶ, ἢ καταχρῶνται εἰς τὰ σκω-
τεινὰ ἐκείνη ὑπόγυ, ἢ βλάπτονται τὸλάχιστον εἰς διάφορα μέρη τοῦ
σώματος. Ὁ σοφὸς χημικὸς τῆς ἡλευθέρωσεν ἀπὸ τὸν μέγαν τοῦτον κίν-
δυνον, κατασκευάσας ἀπὸ τῶν πλέγμα σιδήρε σύρματος φανάριον, ὅπε,
ἐφ' ὅσον τὸ αἰερίον ἐξατμίζεται ἐλίγον, καίεται βαθμηδὸν μετ' ὅσον τῆς
θερμακίδος· ὅταν ἔμωσ ἀυξήσῃ, τότε ἄλον τὸ φανάριον γεμίζει ἀπὸ φλό-
γα, καὶ ὀυπονομοποιεῖς πρέπει νὰ φύγη, πρὶν αὐτὴ διαδοθῆ εἰς τὰ ἐξω-
ἀλλ' τὸ παραδόξον εἶναι ὅτι, μάλιστα ἀδύστη τὸ φῶς, ἐν σύρμα πλατίνου,
περιτελιγμένον εἰς τὴν θερμοκίδα, ἀναλάμπει ἐξ ἑαρκῆ νὰ φωτίσῃ τῶν
δυσυχῶν τέτων ἀνθρώπων τὰ βήματα.

Ὁ σοφὸς Γαλιεσάκης, ἀπολογιζόμενος εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἐξ ὀνό-
ματος τῶν ὀνημασμένων παρ' αὐτῆς ἐπιστατῶν εἰς ἐξακρίβωσιν τῶν
πειραμάτων τῆ Ἀλδίης, εἶπεν ὅτι εἶναι φῶς, μήπως ἐκλείψῃ ἡ ἀερί-
διος πρὸς ἀναπνοὴν αἰε εἰς τὸς ἑσθέρ ἐνδυμένους πυρεσβέτας. Τῶντι
ὁ αἰε καμίνε (Φέρου), ὅπου καίεται ἢ ἐκῆ ἡδὴ ὕλη, εἶναι ἄμικρος τῆ
στοιχείου ἐκείνου, τὸ ὅποῖον ζωογονεῖ τὸς πνεύμασ συγκερασμένον μετ'
τὸ ἀζωτον ὅθεν εἰς μεγάλας πυρεκαίας ἢ ἀσφυξία εἶναι ἐπίφοβος. Ἄλλ'
ἐπειδὴ εἰς τὰ θυμάτια, ὅπε καίεται πῦρ, ὁ μὲν ψυχρὸς αἰε εἰσέρχεται
κάτωθεν, ὁ δὲ ζεστός ἐξέρχεται ἀνωθεν, ἐσυμβέλευσεν ὁ Γαλιεσάκης
νὰ προτεθῆ εἰς τὴν ἄλλην σκευὴν τῶν πυρεσβετῶν καὶ σύριγγξ δερματίνη
(παρ' χαρ. ὡς ἡ τῶν Τουρκιστῶν λεγομένων ναργυλέδον), ἢ ὅποια τει-
λισασμένη περὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν πιδῶν ἕως εἰς τὸ στόμα ὑποκάτω τῆ
ἐξωτερικῆς φορέματος, δύναται ὅπως μετ' ἡ ἴποιον περιέχει αἰερα
νὰ παρατείνῃ τὴν ἀναπνοὴν ἐπ' ἐλίγον. Εἶναι ἔμωσ ἀναγκαῖον νὰ γυ-
μνάζωνται οἱ πυρεσβέται, καθὼς οἱ κολυμβηταὶ, νὰ τὴν ἐμποδίζωσιν
ἔσθ' ὀυπονομῶν περισσότερον. Γενικῶς ὁ Γαλιεσάκης ἀποβάλλει μὲν τὰ
μεταλλικὰ ὑφάσματα, καθίτι δυσκολεύει τὰς κινήσεις, ἀντὶ δὲ τῆς
ἀμιάντης, ἢ ὅποια εἶναι εἰσέτι δυσπρόριστος, κέρνει ἀερίδια τὰ μάλλινα
ἐνδύματα, προδιαβρεγμένα εἰς ἄλλας ἀμμωνιακῶν ἢ βίρακα (ξ). Πλέγ-
μα ἔμωσ συρματερόν εἰς εἶδος ἀσπίδος, καὶ διάφραγμα τοῖστον διὰ

ν. Κατὰ Ἀπέντικον ὄρη, τὴν Πιστραμιάαν, Βαρυλάτον, Ἀγ. Βαθλομαῦσ, Λαγκαστρίαν,
Περίστον, Μαζακόν, κτλ.

ξ. Νομίζοι ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ χρυσοχοὶ μεταχειρίζονται αὐτὴν τὴν ὕλην ἀκαθάρτην
πρὸς κατασκευὴν κολλῆς, καὶ ὅτι τὴν ὀνομάζουσι μπουρατῆ.

νὰ ἐμποδίξῃ τὴν φλόγα, εἶναι ἀξιόλογα ἀμυντήρια (ε). Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Φύξις, διδάσκαλος χημείας εἰς Μόναχον, ἐπενόησε καὶ κατεσκευάσεν εὐτυχῶς ἀπὸ κάλιον, ἄνθρακα καὶ χαλκίαια, ὑέλων ἀναλυτῶν, μετὸν ὀπίου βρεχόμενα τὰ ὑφάσματα γίνονται ἀκκυττα· αὐτὸς θέλει γενῆ ποτε βίβλια χρησιμότητας. Ἀμέσως τὰ χερτῖα τῶν σκηναίων διακοσμήτων βρεγμένα εἰς αὐτὸν (π). καὶ κάρδοι, ὅπερ περιέχεται πυρῖτις κόνις, ἢ ἄλλα τοιαῦτα δὲν φεβῶνται πλέον πυρκαϊάν, ἢ μάλιστα ἀπλῆς σπινθῆρας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιζόμεθα τὰ ἔξης: — 1. Ὅτι τὸ μαλλίον εἶναι κακὸς θερμοαγωγός, δηλ. δυσκόλως ἀφίνει τὴν θερμότητα νὰ τὸ διαπεράσῃ, ἢ τὴν ζέσιν τῆς ἀνθρώπινου σώματος νὰ ἐξεκτμίξεται — 2. Αὐτὸ εἶναι προκριντότερον διὰ τὰ φρέματα τῶν μικρῶν παιδῶν, ὅτε σύρονται τριγύρω εἰς τὴν πυρεστίαν τὸν χειμῶνα. Πολλὰ γυναικῶν ἐκέκτη κατὰ διαφόρους καιροὺς, ἐνδυμένα λιναῖα ἢ μεταξωτὰ· ὁ Βασιλεὺς τῆς Πολωνίας Στανίσλαος Λεζίνσκις τοιοῦτον ἔλεγον τέλος ἐλέσεν (ρ) — 3. Ὅταν θέλωμεν νὰ διατηρήσωμεν ψυχρὸν ἢ ζεστὸν ὅ,τιδήποτε ὑγρὸν, ἀρκεῖ νὰ τελίξωμεν τὸ δοχεῖον μὲ ἓνα κακὸν θερμοαγωγόν, ψάλλον, μαλλίον, κτλ. Τὰ περιφράγματα τῶν παγοθηκῶν εἰς τὴν Γαλλίαν εἶναι ἀπὸ ξύλου σκεπασμένα μὲ ψάλλον ἑσῶθεν καὶ ἔξωθεν, ἢ μεταξύ τῶν ὀπίων συμβάλλεται ἄχυρον. — 4. Ἄν τὸ μαλλίον διὰ τὴν προειρημένον λόγον προκρίνεται ἀπὸ τὸ λιναρίον ἢ βαμβάκιον, ὑγιεινῶς ὅμως θεωρούμενον διαφέρει, καθότι, ὅταν ἢ ἂν πλυθῇ πρὸ τῆς ταλασιουργίας, διατηρεῖ πάντοτε σχεδὸν ἴχνη λιπαρῶς τινος ὕλης (οἴστους, γράσος) ἕθεν εὐκίλως ἀπὸ μάλιστα τὰς εὐσμίας καὶ τὰ μιάσματα, καὶ ἀκολούθως εἰς ἐπιδημικὰς ἀσθενείας γίνεται ὑποπτον, καθὼς σχεδὸν καὶ τὸ βαμβάκιον τὸ δὲ λιναρίον ὑγρανθὲν ξηραίνεται ταχύτερον, καὶ ὁ ἐξαερισμὸς οὗτος τῆς ὑγροῦ ἀφαιρεῖ τὴν θερμότητα τοῦ σώματος, διὰ τοῦτο εἶναι ψυχρὰ τὰ λιναῖα ἐνδύματα. — 5. Τὸ πλέον ἐπιβεβλὸν καὶ νοσῶδες εἶναι τὸ μεταξωτὸν, καθότι εἶναι ἀδιαχώρητον ἀπὸ τὴν ἰδρωτῆ, καὶ κρατεῖ, ὡς εἶπεν, τὸ σῶμα εἰς διηκεῖς ἀτμῶδες λυτῶν· εἶναι ὅμως ἐξ ἐναντίας ἐπιτηδειότατον προφυλακτικὸν τῆς μόλυσματος ἢ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ὑγρασίας. — 6. Τὰ αἶλατα, καθὼς τὸ μαγειρικόν, τὸ αἰμμωνιακόν (νισταντῆρι Τερκ.), τὸ νίτρον (γκιβερτζελὲς Τερκ.), ὁ βόραξ, κτλ. μεταβάλλωσιν εἰς δυσφλογίτους τὰς ἐμπυρευματικωτάτας ὕλας· παρ. χ. διαλ. βρεγμένοι εἰς αἰλυρὸν νερὸν, ἢ ξηραμένοι ἔπειτα, δυσκόλως κατακαίεται κτλ. — 7. Ὅταν συμβῆνῃ πυρ-

ο. Annales de physique et de chimie. 1807

π. Κατὰ τοὺς Γαλλικοὺς νόμους ὑπάρχει πάντοτε μέγα δοχεῖον γεμάτον νερὸν εἰς τὰ θεάτρα, καὶ πυροσβέσται σταθμοὶ.

ρ. Id. Id. — Λεξικ. Βιολογ.

καὶ εἰς παραθαλασσίους τόπους, πρέπει νὰ προκρίνεται τὸ θαλάσσιον νερὸν, ἢ παντὲ ἄλλῃ, τὸ φρεάτιον· ἐπειδὴ περιέχονται εἰς αὐτὰ πολλὰ αἶλατα. Τὸ δὲ κοινὸν νερὸν ἀφαιρεῖ μόνον τὴν θερμὴν ἀποδεικνύει μάλιστα ἢ χημεία ὅτι δύναται πολλαίς, ὅταν χύνεται εἰς τὸ μέσον τῆς πυρκαϊῆς, ἢ ἔχει περὶ αὐτὴν, ν' αὐξήσῃ τὴν φλόγα.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΗΡΩΙΚΑ.

Ὁ ΚΑΤΣΑΝΤΑΝΙΣ.

Ἄντωνίς μᾶς ἀρρώστησε, τὸν ἐπίασεν ἡ Θέρμη,
Τρεῖς μῆνας εἶχε ἀρρώστος, ἔσ τὸν λ' ζῶν λοζωμένος·
Κι' Ἐμχερδάρης τ' ἔμαθε (καί ποιος φίλος τ' ἔτῳπε),
Φταίει ψωμὶ ἔσ τὰ Τρίκαλα, νὰ κάμῃ τὴν χουριάδαν·
Τρεῖς μολύβια γίνηκε, τὰ τρεῖ' ἀράδ' ἀράδα.
Κι' Ἄντωνίς τό εἶδε ἔσ τ' ὄνειρον, ἔσ τὸν ὕπνον πῶ κοιμῶταν·
(Θολὸν ποτάμ' ἀπέρασε, θολὸν κ' αἵματωμένον,
Καὶ πέρα δὲν ἀπέρασε, ἢ πέρα δὲν ἐβγήκε.)
Κ' ἡ συντροφιά τὸν ἔλεγε, Τσόγκας ἢ Λεπενιώτης:
—“Σηκώσ' Ἄντωνί' νὰ φύγωμεν, ν' ἀλλάξωμεν τὸν τόπον,
”Κ' ἡ παγανιά μᾶς πλάκωσει, αὐτὸς ὁ Μχχερδάρης...
—“Ἐγὼ σᾶς λέγω, δὲν μπορῶ, ἢ σεῖς μὲ λέτε, σήκω.
”Γιὰ πιάσε με, νὰ σηκωθῶ, ἢ βάλτε με νὰ κάτσω.
”Ἀπὸ ψ' εἶδα ἔσ τὸν ὕπνον με, ἔσ τὸν ὕπνον ὅπῃ κοιμῶμεν·
”Θολὸν ποτάμ' ἀπέρασα, θολὸν κ' αἵματωμένον...
Κ' ἀκόμ' ὁ λόγος εἶπεκε, κ' ἡ συντροφιά κρατιέταν.
Κ' οἱ Τῆρκοι τῆς ἐπέτρωσαν . . . . .

Ὁ ΛΕΠΕΝΙΩΤΗΣ.

Ἐσεῖς παλι' ἀγρία κ' ἡμερὰ, ἀγρία κ' ἡμερωμένα,
Ἐσεῖς θυλιαὴν δὲν ἔχετε αὐτῆ ἔσ τὰ Βαλτοχώρια.
Διαβάτ' ἐπάνω ἔσ τ' Ἀγραφα, ψηλαῖ ἔσ τὰ Βλαχοχώρια,
Νὰ βρῆτε τὰς ἀεματωλῆς καὶ τὰς Λεπενιωτέες·
Σὲ τί βαναῖ νὰ βρῆσκωται, σὲ τί κεφαλοχώρια.
Ὁ Νεικο-Θεὸς φώναξε πὸ μέσ' ἀπὸ τὸν πύργον·
—“Βαρεῖτε τὰς ἀεματωλῆς καὶ τὰς Λεπενιωτέες!
”Γυναίκαῖς δὲν ἐρίζομεν, κορίτσια ἢ νυφάδαῖς!..
Κι' ὁ Λεπενιώτης φώναξε, καὶ λέει τῷ Νεικο-Θεῷ:
—“Νεικο, ὅσῃ εἶχες πόλεμον, δὲν μ' ἐσθλὸν χαμπέρι,
”Νὰ μᾶσον τὰ μπιλέκια με, πῶ τὰ χω σκορπισμένα,

„Τὸν Τσιόγκακ' εἰς τὴν Νευρόπολιν, Φουγκίτζην εἰς τὴν Ρενδίναν,
 „Κι' αὐτὸν τὸν Γιάννην Παταριῶν, πᾶσαν εἰς τὸ πέρα κόλι;
 „Γιὰ νὰ βλέπετε τὸν πόλεμον, τὸ κλέφτικον τηφέκι! „

Ἡ λιγερὴ εἰς τὸν ἄδην.

Τρεῖς ἀνδρειωμένοι βέλονται νάλθην τὸν πάνω κόσμον,
 Κ' ἡ λιγερὴ τὸ ἡγίικσε, κ' ἡ λιγερὴ τὰς λέγει:

—“ Πάρτε μ' ἀνδρειωμένοι με κ' ἐμὲ τὸν πάνω κόσμον „

—“ Πῶς νὰ σὲ πάρω, λιγερή, πῶς νὰ σὲ πάρω, κίρη,

„ Πῶ σὲ βροντῆν τὰ βούχα σὲ, Φυσῆν κ' τὰ μαλλιά σὲ,

„ Κτυπάει κ' τὸ καλίγι σὲ, καὶ μᾶς ἀκίσει ὁ Χάρος; „

—“ Ἐγὼ τὰ βούχα βγάλω τα, κ' τὰ μαλλιά τὰ κίβω,

„ Καὶ τὰ καλίγι πᾶπυτσα εἰς τὴν σιάλαν τ' ἀπιθῶνω.

„ Πάρτε μ' ἀνδρειωμένοι με κ' ἐμὲ τὸν πάνω κόσμον,

„ Ὅπ' ἄφησα μικρὸ παιδί, μικρὸ παιδί εἰς τὴν κούναν,

„ Κλαίει τὴν νύκτα γιὰ βυζι, καὶ τὴν αὐγὴν γιὰ μάναν,

„ Καὶ εἰς τὰ γλυκοχαράματα, ποῖς νὰ τὸ λυτοδέση! „

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Πρὸς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἀθηναίας.

Ἡ εἰς τὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀκατάπαυστος κατὰ τὸ παρὸν ἐναχόλησις τῶ ἐνταῦθα εὐρισκομένου μικροῦ μέρους τῆς ἐθνικῆς τυπογραφίας, εἰς τοῦ ὁποίου τὰ πιστήρια ἐτυπώετο τὸ παρὶν περιοδικὸν σύγγραμμα, μὴ βιάζει νὰ διακόψωμεν προσωρινῶς τὴν ἐκδοσιν αὐτῆ.

Εἰς δημοσίαν δικτελοῦντες ὑπεργίαν, δὲν ἠδυνάμεθα εἰμὴ παρέργως πῶς ν' ἀναδεχθῶμεν τὴν ἐπιστάσιαν συλλογῆς, ἥτις, διὰ τὸ πολυπικίλον τῆς ὁπίας περιλαμβάνει ὕλης, εἶναι καθ' ἑαυτὴν ἀξία πολλῆς ἀσχολίας τὴν ἀνεδέχθημεν δ', θαρρῶντες μᾶλλον εἰς τὴν σύμπραξιν, τὴν ὁπίαν ἀπ' ἀκαλοκαγέθιαν μᾶς εἶχον ὑποσχθῆναι τινες τῶν πεπαιδευμένων μετεγνῶν οἱ προζέψαντες μᾶς εἰς τὴν ἐπιχείρησιν. Ψυθῆτες δ' ἐπὶ πολὺ τῶν ἐλπίδων, ἐπροσπαθήσαμεν ἐκ τῶν ἐνότων ν' ἀναπληρώσωμεν ὅπως τὴν ἔλλειψιν, ἂν καὶ δὲν κατωρθώσαμεν κατὰ πάντα τὴν ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν μᾶς.

Ὅταν ἐπαναλάβωμεν εἰς αἰσιωτέρας περιστάσεις τὴν ἐκδοσιν τῶν Ἀναλέκτων, θέλομεν εὐρεθῆ, ἐλπίζομεν, περιηλευμένοι μὲ τὰ ἰνομαστότερα περιοδικὰ τῆς Εὐρέπης συγγράμματα, ἐξ ὧν ὠφελόμενοι, θέλομεν δυνηθῆ ν' ἀποδείξωμεν τὸ ἔργον τελειότερον, καὶ ἀξίον τῆς ὑποδοχῆς, τὴν ὁπίαν εὐμενῶς ἤδη εἶλαβεν ἀπὸ τοῦ κοινῶν.

Ὁ Ἐκδότης

Ἐν Ναυπλίῳ, τὴν 25 Μαΐου 1831.

Γ. Χρυσίδης.